

RAPORTUL SECȚIEI DE FILOLOGIE ȘI LITERATURĂ

2020

Secția de Filologie și Literatură are în prezent cinci membrii titulari , șapte membrii corespondenți și doi membrii de onoare din țară

I. Membrii secției - lucrări; cea mai importantă lucrare a fiecărui membru publicată în 2019

I. Lucrări ale membrilor secției

1. Acad. Eugen Simion

- *Secolul al XIX-lea în doi mesianici chibzuiți și un vizionar mistic Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Ion Ghica*, Edit. Cartea Românească, 2020

- *Dicționarul General al Literaturii Române, vol VI, Literele P-R*, coord. acad. Eugen Simion, Academia Română - Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2020

- Eugen Simion, *Secolul al XIX-lea în doi mesianici chibzuiți și un vizionar mistic. Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu. Ion Ghica*, Cartea Românească Educațional, 2020

- Simion, Eugen. *Mircea Eliade. Čvorovi i znaci proze* (Simion, Eugen. *Mircea Eliade. Nodurile și semnele prozei*) – Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad, 2020, traducere în limba sârbă (486 pagini)

2. Acad. Nicolae Breban

Reeditări

Volumul *Act gratuit. Nuvele*, (480 pg.) Edit. Polirom

Roman *Animale Bolnave*, (504 pg.) ediție nouă, Edit. Polirom

3. Grigore Brâncuș

Memorii, Editura Academiei Române, București, 2020

Prof. univ. dr. **Gh. Chivu**, membru corespondent al Academiei Române

Studii în volume colective:

1. *Ioan Inochentie Micu-Klein*, în Eugen Simion (coord. general), *Dicționarul general al literaturii române*, ed. a II-a revizuită, adăugită și adusă la zi, M-O, Editura Muzeului Literaturii Române, București, 2019, p. 347-349.

2. *Fenomene dialectale în texte românești vechi. Considerații asupra unor forme substantivale*, în *Lucrările celui de al XVIII-lea Simpozion internațional de Dialectologie*, Ed. Argonaut, Ed. Scriptor, Cluj-Napoca, 2020, p. 59-68.

3. *Moștenirea latină și influența latino-romană în limba română modernă*, în Corin Braga (coord. general), *Enciclopedia imaginariilor din România*, vol. II (coord. Elena Platon, consultant științific Gh. Chivu), *Patrimoniu și imaginar lingvistic*, Iași, Editura Polirom, 2020, p. 50-69.

Studii în reviste:

1. *Le roumain littéraire moderne et l'analogisme*, în "Studia UBB", *Philologia*, LXV, 2020, nr. 4, p. 91-102.

Publicații culturale:

1. *Biblioteca Academiei Române instituție științifică și culturală de interes național*, în "Tezaur", I, 2020, nr. 6, p. 3-4.

2. *Manuscrisele Ioan Budai-Deleanu la Biblioteca Academiei Române – Tezaur*, I, 2020, nr. 12 (în curs de apariție).

Prefață:

1. *Cuvânt-înainte*, la Irina Vlădescu, *Terminologia botanică românească – între tradiție și influențe culturale*, Editura Universității din București, 2020 (în curs de apariție).

Interviu:

1. *Cultura este rezultanta efortului colectiv ...*, Interviu realizat de prof. Iulian Boldea, în "Vatra", nr. 8-9, 2020, p. 22-26.

Prof. univ. dr. **Gabriela Pană Dindelegan**, membru corespondent al Academiei Române

Cărți apărute la edituri consacrate din țară

1. Brăescu, Raluca, Adina Dragomirescu, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula Paraschiv, **Gabriela Pană Dindelegan** (coord.), Rodica Zafiu, *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, București, Univers Enciclopedic Gold, 2020, 559 p.

1. **Pană Dindelegan, Gabriela**, *Dinamică și variație. Studii de gramatică*, II, București, Editura Academiei Române, 2020, 198 p.

Articole

1. **Pană Dindelegan, Gabriela**, „Un exercițiu de dezambiguizare gramaticală: DE A / DE-A”, *Studii și cercetări lingvistice*, LXXI, 2020, nr. 2.
2. **Pană Dindelegan Gabriela**, „Note pe marginea flexiunii unor împrumuturi substantivale recente”, *Limba română*, LXVIII, 4, 2019, p. 537-545.
3. **Pană Dindelegan, Gabriela**, „Note asupra sufixului *-iță*. Caracteristici de accentuare”, *Limba română*, LXVIII, 3, 2019, p. 361-363.
4. **Pană Dindelegan, Gabriela**, „Note pe marginea semiconsoanelor românești: frecvență, distribuție, randament”, *Limba română*, LXVIII, 3, 2019, p. 353-360.
5. **Pană Dindelegan, Gabriela**, „Caracteristici ale românei actuale”, comunicare prezentată la Academia Română, 31 august 2020, publicată în *Academica*, sept.-oct. 2020, p. 8-10.
6. Saramandu, Nicolae, „Strat și substrat în terminologia păstoritului la aromâni”, în Volum

Comunicări

1. **Pană Dindelegan, Gabriela**, prezentarea volumului *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, Gabriela Pană Dindelegan (coordonator), București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2020, la *Al 20-lea Colocviu internațional al Departamentului de Lingvistică: Limba română – modernitate și continuitate în cercetarea lingvistică*, București, 20–21 noiembrie 2020.
2. Saramandu, Nicolae, Manuela Nevaci, *Considerații asupra materialului românesc din „Atlasul lingvistic mediteranean”*, *Al 20-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică: Limba română – modernitate și continuitate în cercetarea lingvistică*, București, 20–21 noiembrie 2020 (online).

Dr. **Ileana Mălăncioiu** - membru corespondent al Academiei Române

- Volum antologic - *Peste zona interzisă*, Edit. Cartier, Chișinău

Prof. univ. dr. **Ion Pop** - membru corespondent al Academiei Române

Volume:

1. *Cărți la alegere. I. Poeți și poezie*, Editura Tracus Arte, București, 2020., 446 p.,
2. *Existența rituală. Despre poezia lui Ioan Alexandru*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020, 150 p.
3. *Ore, zile, ani de prietenie, Corespondență Ion Pop-Mircea Zaciu, 1964-2000*, Ed. Școala Ardeleană, 2020, 525 p.

Ediții îngrijite

- Mircea Zaciu, *Jurnal*, vol. 5-6, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2020 (prefață și note)

Prefețe

- Paul Păun, *Scrieri*, Ed. MNLR., București, 2020.
- Ion Mureșan, *Le livre Alcool /Cartea Alcool*, ed. Ressouvenances, Paris, 2020.
- Iustin Moraru, *Scări și capcane*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020.
- Felician Pop, Adrian Lupescu, *Spovedaniile celor ferecați*, Editura Limes, 2020.

Eseuri, cronici literare, articole

- *L'avant-garde roumaine - allers et retours entre « centre » et « périphérie »* în *Caietele avangardei*, nr. 15, 2020, p. 31-40.
- *Tristan Tzara et... Adorée Floupette*, în *Caietele avangardei*, nr. 16, 2020.
- *Nicolae Popa într-o antologie de autor*, în *Viața românească*, nr. 6, 2020, p. 89-95.
- *Poezia lui Ovidiu Nimigean*, în *Viața românească*, nr. 8, august 2020.
- *Nu m-am născut într-o bibliotecă*, în *Viața românească*, nr. 10, 2020,
- *O întoarcere obligatorie la poezia lui Vasile Igna*, în *Viața românească*, nr. 11-12, 2020.
- *Adam Puslojić, poezie în mers, stațiuni ale drumului*, în *România literară*, nr. 36, 2020.
- *Trei decenii de libertate de expresie*, în *Euphorion*, nr. 1, 2020, p. 5-6.
- „*Cronica unui fapt divers*”, în *Steaua*, nr.1, 2020, p. 32-34.
- *Un „calendar” insolit al literaturii române*, în *Steaua*, nr. 2, 2020, p. 32-33.
- *Supunerea luminoasă*, în *Steaua*, nr. 3, martie 2020., p. 34-36.
- *Steliști, stelari*, în *Steaua*, nr. 4, aprilie 2020, 30-32.
- *Jurnalul lui Gheorghe Grigurcu*, în *Steaua*, nr. 5, mai 2020, p. 36-38.
- *Despre „era atrofierii umanului”*, în *Steaua*, nr. 6, iunie 2020, p. 37-39.
- *Noi eseuri de Ștefan Borbély*, în *Steaua*, nr. 7, iulie 2020., p.30-32.
- *Provocările avangardei, I-II*, în *Steaua*, nr. 8 și nr. 9, august-septembrie 2020.
- *În „comunitatea artistică”*, în *Steaua*, nr. 10, 2020, p. 32-33.
- *Încă un omagiu (Aurel Rău)*, în *Steaua*, nr. 10, 2020, p.12.- *Internaționala periferiilor*, în *Steaua*, nr. 11-12, nov.-dec. 2020.
- *Băiatul cu pielea albastră*, în *Apostrof*, nr. 4, 2020, p.25.
- *Un omagiu mării poeziei*, în *Apostrof*, nr. 6, 2020, p. 4-5.
- *La „meridianul” Celan*, în *Apostrof*, nr. 8, 2020, p. 12.
- *Viața on line*, în *Apostrof*, nr. 11, 2020, p. 24-25.
- *Note despre poezia lui Liviu Antonesei*, în *Scriptor*, nr. 5-6, mai/iunie, 2020.
- *Fragmente de jurnal (IX)*, în *Vatra*, nr. 1-2, 2020, p. 6-7

- *Fragmente de jurnal* (X), în *Vatra*, nr. 3-4, 2020, p.6-8.
- *Fragmente de jurnal* (XI) în *Vatra*,. Nr. 5-6, 2020, p.4-5.
- *Fragmente de jurnal* (XII), în *Vatra*, nr. 7, 2020. p. 5-7.
- *Texte și contexte*, în *Vatra*, nr. 7, 2020, p. 46-47.
- *Fragmente de jurnal* (XIII) în *Vatra*, nr. 8-9, 2020, p. 6-7.
- *Fragmente de jurnal* (XIV), în *Vatra*, nr. 11-12, 2020, p. 5-7.
- "Privești" din vremuri nevoiașe, în *Revista literară*, Chișinău, nr 5, 2020, p. 6-7.
- *Fragmente de jurnal* (XV), în *Vatra*, nr. 11-12, 2020, p. 6-7.
- *Una sută una de poezii* de Aurel Rău, în *Nord literar*, nr. 10, 2020, p 3.
- *Mircea Zăciu inedit: Poagini de jurnal /1991-1994*), 15-16., în *Apostrof*, nr. 9, 2020, p. 15-16.
- *Pandemia*, *Ancheta Apostrof*, în *Apostrof*, nr. 7, 2020, p.19-20.
- *Grecia! Grecia* (V), în *Discobolul*, nr.265-266-267, ian.-martie 2020, p. b176-182.
- *Însemnări despre poezia lui George Vulturescu*, în *Discobolul*, mt. 268-269-270, 2020, p. 40-49.
- *Printre „sfârleziile” lui Alexandru Sfârlea*, în *Discobolul*, nr. 271-272-273, iulie-septembrie 2020.
- *Armura lui Iov*, în *Familia*, nr. 5-6-7, 2029, p. 274-278.

Poezii

- *Poeme*, în *Apostrof*, nr. 6, p 7.

Distincții

Premiul Național pentru Critică „Titu Maiorescu, Iași, septembrie 2020.

Ana Blandiana, membru corespondent al Academiei Române

- Volumul *Soră lume* Edit. Humanitas
- Volumul de versuri *Râul cu un singur mal* sub egida Festival Spisovatelu Paha, Praga, în traducerea Libusei Valentova
- Volum de versuri în chineza *Stea adusă de vânt* în traducerea lui Gao Xing (al doilea volum în chineză) Edit. HUNAN WENYI, Pekin

Prof. univ. dr. emerit **Nicolae Saramandu**, membru corespondent al Academiei Române

Cărți

1. **Saramandu, Nicolae**, „Strat și substrat în terminologia păstoritului la aromâni”, în Volum omagial *Acad. Sabina Ispas*, București, Editura Academiei Române, 2020.
2. **Saramandu, Nicolae**, în colaborare cu Manuela Nevaci, *Atlasul lingvistic al dialectului aromân*, Vol. II, Editura Academiei Române, București, 2020.

Articole

1. **Saramandu, Nicolae**, Manuela Nevaci, „Aromânii – români sud-dunăreni. Istorie, identitate, dialect”, în *Revista de antropologie urbană*, nr. 16, 2020.
2. **Saramandu, Nicolae**, „Despre elementul romanic în limbile slave meridionale”, *Studia Romanica et Anglica Zagradiensia* : Revue publiée par les Sections romane, italienne et anglaise de la Faculté des Lettres de l’Université de Zagreb, nr. 65, 2020.
1. **Saramandu, Nicolae**, Manuela Nevaci, „Le dialecte méglénoroumain. Une synthèse”, *Fonetică și dialectologie*, XXXIX, 2020.
2. **Saramandu, Nicolae**, Bejinariu, Silviu-Ioan, Nevaci, Manuela, Vasile Apopei, Horia-Nicolai Teodorescu, „Recovery of old dialectal materials and maps through image processing”, *Romanian Journal of Information Science and Technology (ROMJIST)*, vol. 23, nr. 3, 2020, p. 223–237.

Comunicări

Saramandu, Nicolae, Manuela Nevaci, *Considerații asupra materialului românesc din „Atlasul lingvistic mediteranean”*, Al 20-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică: *Limba română – modernitate și continuitate în cercetarea lingvistică*, București, 20–21 noiembrie 2020 (online).

Prof. univ. dr. **Florica Dimitrescu Niculescu**, membru de onoare al Academiei Române
Omagiu lingviștilor români nonagenari, Edit. Academiei Române

II. INSTITUTELE DE CERCETARE.

Secția de Filologie și Literatură are în coordonare cinci institute: **Institutul de Filologie Română A. Philippide**, Iasi; **Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Calinescu**, București; **Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan- Al. Rosetti**, Bucurști; **Institutul de Lingvistică și Istorie Literară Sextil Puscariu**, Cluj-Napoca; **Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu**, Timisoara

DOMENII DE CERCETARE , PROGRAME

1. Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

Domenii de specialitate

instituție de cercetare filologică fundamentală.

Domenii de specialitate

Conform clasificării UNESCO: 5701 – lingvistică aplicată, lingvistică informatizată, limbă și literatură; 5702 – filologie, etimologie; 5705 – teorie lingvistică, etnolingvistică, lexicografie, lexicologie, semantică, semiologie, sociolingvistică, ortografie, stilistică, sintaxă; 6202 – teoria, analiza și critica literară

Conform clasificării CAEN: 7220 – cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste

Programe / proiecte fundamentale:

8 Programe / proiecte fundamentale, 10 proiecte

1. Programul *Tezaurul lexical al limbii române* cu 2 proiecte:
2. Programul *Dicționarul general al literaturii române* cu 1 proiect:
4. Programul *Enciclopedia scrierilor memorialistice românești* cu 1 proiect:
5. Programul *Noul Atlas lingvistic pe regiuni. Moldova și Bucovina*, cu 1 proiect:
6. Programul *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, cu 2 proiecte:
7. Programul *Arhiva de folclor a Moldovei și Bucovinei*, cu 2 proiecte:
8. Programul *Proiecte independente*, cu 1 proiect:

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

Domenii: istorie și critică literară; lexicografie literară; literatură veche, filologie; critică și editare de text

Programe / proiecte fundamentale:

1. *Dicționarul general al literaturii române (DGLR), ediția a II-a – temă fundamentală;*
2. *Cronologia vieții literare românești. Perioada postcomunistă - temă fundamentală,*
3. *Opere fundamentale ale literaturii române în ediții critice - temă prioritară,*
4. *Cercetări de literatură română veche - temă prioritară,*
5. *.Bibliografia relațiilor literaturii române cu literaturile străine.*

3. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”

Domenii de cercetare: gramatică și normarea limbii literare; lexicografie și lexicologie; filologie și istoria limbii române; toponimie; dialectologie; fonetică și fonologie; terminologie; lingvistică romanică.

Programe fundamentale:

9 programe ; 39 proiecte; conform raportului Anexa 1

1. *Tezaurul lexical al limbii române*; 6 proiecte
2. *Limba română ca expresie a culturii naționale*; 7 proiecte
3. *Atlase lingvistice românești*; 2 proiecte
4. *Locul limbii române între limbile romanice*; 6 proiecte
5. *Cultivarea limbii române*; 4 proiecte
6. *Dialecte și graiuri românești din România și din Europa*; 6 proiecte
7. *Tezaurul toponimic al României*; 3 proiecte
8. *Atlase lingvistice europene*; 2 proiecte
9. *Banca de informare și documentare lingvistică*; 7 proiecte

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

1.1. Lingvistică: lexicografie și lexicologie românească și bilingvă; filologie; dialectologie; toponimie **1.2.** Istoria literaturii române. **1.3.** Domeniul de specialitate:

Conform clasificării UNESCO: 5701, 6202 – lingvistică; teoria, analiza și critica literară.

Conform clasificării CAEN: 7220 – cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste.

Programe și proiecte de cercetare derulate în 2020:

Dintre cele 12 programe de cercetare derulate în acest an, 7 sunt de lingvistică și filologie română, unul (programul nr. 2) de lexicografie bilingvă (română-maghiară), două de istorie literară (programele 3 și 4) și unul (programul nr. 12) de folclor literar.

1. *Tezaurul lexical al limbii române. Dicționarul limbii române* (DLR)
2. *Lexicografie bilingvă româno-maghiară. Dicționarul român–maghiar* (DRM)
3. *Lexicografie literară românească* 4 proiecte
4. *Mihail Dragomirescu, Opere*. Ediție
5. *Corpusul însemnărilor vechi românești. Transilvania*
6. *Tezaurul toponimic al României. Transilvania*
7. *Atlasul lingvistic român I și II. Texte dialectale* (ALRT I)
8. *Atlasul lingvistic român pe regiuni* 4 proiecte
9. *Atlase lingvistice europene*: a) *Atlasul limbilor Europei (ALE)*; b) *Atlasul lingvistic romanic (ALiR)*
10. *Atlasul lingvistic român. Graiurile dintre Morava, Dunăre și Timoc*
11. *Sextil Pușcariu. Corespondență primită*
12. *Folclorul în răspunsurile la Chestionarele Muzeului Limbii Române*

5. Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”

Domenii de cercetare: Istorie literară și culturală: lexicologie literară, ediții critice, monografii; Valorificarea științifică a fondurilor culturale; Istorie și arheologie. Domeniul de specialitate
Conform clasificării UNESCO: 5701, 6202 – lingvistică; teoria, analiza și critica literară;
Conform clasificării CAEN: 7220 – cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste.

Programe fundamentale/prioritare

În domeniul **filologiei** **2** programe:

Programul 1: *Cercetări de istoria literaturii și a culturii române* 6 proiecte

Programul 2: *Scoala de lingvistică, stilistică și poetică din Tmișoara* 1 proiect

În domeniul **istoriei** **4** programe

Programul de cercetare nr. 1: *Teritorii românești sub dominație străină: Banatul sub guvernarea militară habsburgică 1753-1778*; 1 proiect

programul de cercetare nr. 2: *Istoria banatului. extinderea sintezei despre particularitățile unei regiuni transfrontaliere*; 1 proiect

Programul de cercetare nr. 3: *România și românii în scrieri din serbia. secolele al xix-lea și al xx-lea. perspective imagologice*; 1 proiect

III. Resurse umane: cercetători, doctori, conducători de doctorat

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

1. Resurse umane: **29** de cercetători, dintre care **26** sunt **doctori** și **2** **doctoranzi**, **1** este **conducător de doctorate** (afiliat Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

Cercetători: **35,5** posturi și **29** persoane; posturi cercetare: **33,5** total din care: 2,5 vacante

C.S. I – **7,5** posturi din care 2,5 vacante personae, 1 suspendat și 4 ocupate astfel: 3 posturi întregi – 3 persoane și 2 persoane pe jumătăți de normă.

C. S. II – **4** posturi din care ½ vacant în concurs, 3,5 ocupate astfel: 3 posturi întregi 3 persoane și ½ normă o persoană

C. S. III – **11** posturi (din care 2a vacante cu 1 post întreg și 1/2x2 vacante) total 9 persoane (8 pers. normă întreagă și 2a personae pe 1/2x2)

C. S: - **4** posturi din care 1 vacant cu 3 persoane cu normă întreagă ocupate

Asist. C. S: - **7** posturi din care 6 persoane cu norma întreagă și 1 post vacant

Conducere **2** posturi

Doctori **31**

Conducători de doctorat: **2**

3. Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

Cercetători: **71**; **62** doctori

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

2.1. Organigrama Institutului cuprinde, în prezent, **35,5** posturi: **27,5** în cercetare și **8** de personal auxiliar cercetării. În cercetare lucrează, efectiv, **31** de cercetători, dintre care **24** cu normă întreagă

și 7 (2 pensionari și 5 cadre didactice) cu cumul de o jumătate de normă științifică, după cum urmează: **1,5 CS I, 5,5 CS II, 14,5 CS III, 4 CS, 1 AC.**

2.2. Dintre cei 31 de cercetători, **24** au titlul de doctor în filologie. În 2020 au fost promovați trei cercetători.

2.3. Structura organizatorică – 3 departamente: departamentul de *lexicografie* (cuprinde colectivele de lexicografie română și de lexicografie maghiară); departamentul de *dialectologie* (cuprinde colectivele de filologie-paleografie și de dialectologie și onomastică); departamentul de *istorie literară*.

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

- cercetători (total institut) = **14**; - conducători doctorat = **4**; - doctori = **12**

- două ½ posturi au fost scoase la concurs pentru colectivul de istorie

IV Formare de tineri cercetători: doctoranzi, post-doc

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

9 Doctoranzi ;

post-doctoranzi -

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

2 conducători de doctorat; **2** doctoranzi; **11** postdoc.

Sedințe de lucru on-line; raportări pe proiecte on-line, conferința aniversară susținută în cadrul Institutului de membrii acestuia și de diferite personalități, examene și referate sustinute de doctoranzi.

3. Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

14 conducători de doctorat; *doctoranzi: 7*; *bursieri post-doc: 3*-

Începând din octombrie 2017, în Institut se organizează cursuri săptămânale de slavă veche (predate benevol de dr. Mihai Hâncu). Începând din 2018, unii dintre cercetătorii Institutului participă la cursurile de limbi străine organizate de Institutul de Studii Sud-Est Europene.

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

3 conducători de doctorat , **5** doctoranzi

5. Institutul de studii banatice Titu Maiorescu:

doctoranzi: 2 ; bursieri post-doc: 1

V.Mijloace de cercetare realizate/completate în 2014: biblioteca de specialitate, echipamente de cercetare (cu valori mai mari decât 10 keuro)

1.Institutului de Filologie Română A. Philippide

Institutului de Filologie Română „A. Philippide” este finanțat de la buget, prin Filiala Iași a Academiei Române. Din aceste fonduri s-au făcut **achiziții de carte** în valoare de **2000 de lei**.

2.Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

. Un este cazul.

3.Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

Circa 200 de volume nou intrate în bibliotecă, prin donații și schimb.

Aparatură achiziționată în cadrul proiectelor de cercetare cu finanțare externă și din venituri proprii.

4.Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

Mijloace de cercetare realizate/completate în 2020: biblioteca de specialitate, echipamente de cercetare (cu valori mai mari decât 10 keuro)

- a) S-a achiziționat echipamentul din granturi: Server Dell PowerEdge R740XD, în valoare de 54.859,00 lei (TVA inclus).
- b) Fondul de carte al bibliotecii a fost completat cu 72 volume (cărți și periodice) în valoare totală de 2274,92 lei, reprezentând trim. IV/2019, 27 volume în valoare de 970,50 lei și trim. I – III/2020, 45 volume în valoare de 1304,42 lei.
- c) A fost actualizat și îmbunătățit site-ul institutului <http://www.inst-puscariu.ro>, cel al revistelor „Dacoromania” www.dacoromania.inst-puscariu.ro, „Dacoromania litteraria” <http://www.dacoromanialitteraria.inst-puscariu.ro/ro/> și „Caietele Sextil Pușcariu” <http://inst-puscariu.ro/CaieteleSP.html>.

5.Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

Biblioteca de specialitate: Fondul de carte al bibliotecii de specialitate a fost completat cu 45 de volume prin donații.

- . Nu s-au achiziționat echipamente.

VI. Rezultate obținute în cercetare în 2020

Datele se regăsesc în rapoartele înaintate de fiecare institut de cercetare, iar rezultatele sintetice sunt cuprinse, pentru capitolele considerate relevante, în tabelul care formează Anexa 1 și 2.

VII. Realizările excelente din anul 2020 (cca 3 rezultate) ale secției și ale institutelor subordonate

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

Cărți / capitole publicate: **4** capitole în volume publicate în străinătate; **1** ediție publicată la Editura Academiei;

16 cărți publicate la alte edituri din țară.

Articole publicate: **1** articol într-o revistă ISI din străinătate; **18** articole în reviste ISI din România; 7 articole în reviste din România, categoria B.

Citări în 2020 ale lucrărilor publicate anterior: 233 de citări în 2020 (și în 2019, neraportate anul trecut) ale lucrărilor publicate anterior

Conferințe susținute:

41, la manifestări internaționale din țară și din străinătate, la manifestări naționale din țară.

Rapoarte/Studii de interes național:

3 rapoarte de interes național

Reviste de specialitate editate de institut:

1) „Anuar de Lingvistică și Istorie Literară” (redacția: Stelian Dumistrăcel, Remus Zăstroiu, Doina Hreapcă, Daniela Butnaru, Gabriela Haja, Luminița Botoșineanu, Ioana Repciuc), revistă cotate B de CNCS (<http://alil.academiaromana-is.ro/>).

2) „Philologica Jassyensia” (redacția: Ofelia Ichim, Florin-Teodor Olariu, Luminița Botoșineanu, Șerban Axinte, Marius-Radu Clim, Elena Tamba), indexată, din 2017, în Clarivate Analytics (fosta Thomson Reuters) – Emerging Sources Citation Index (ESCI) (<http://mjl.clarivate.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=EX&Full=Philologica%20Jassyensia>)

3) „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»” (redacția: Luminița Botoșineanu, Ofelia Ichim, Florin-Teodor Olariu, Elena Tamba) (<http://www.philippide.ro/pages/arhiva.html>)

Realizări excelente obținute în anul 2020 (cca. 3 realizări), ale Secției și institutelor/centrelor coordonate:

Cărți (opere fundamentale):

- 1) Durnea, Victor, G. Ibrăileanu, *Opere. V. Publicistică (1918–1933)*, ediție îngrijită de Victor Durnea și Lăcrimioara Chihăia, introducere Eugen Simion, București, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2020, **1.708** pagini (ISBN978-606-555-281-4).
- 2) Crețu, Bogdan, editor, Emil Brumar, *Opere. VI. Ne-ndepărtăm din ce în ce de viață*, ediție, îngrijită și prefațată de ..., Editura Polirom, Iași, 2020, ISBN 978-973-46-8011-5, **860** pagini; studiul introductiv, *Cu poezia pre moarte călcând*, p. 9-33; *Opere. VII. La ruinurile galanteriei*, ediție îngrijită de Bogdan Crețu, Editura Polirom, Iași, 2020, ISBN 978-973-46-8017-7, 822 p.

- 3) Ichim, Ofelia, Clim, Marius-Radu, Mironescu, Doris, Repciuc, Ioana (editori) *Memorialistica românească: teorie și istorie literară*, București, Tracus Arte, 2020, 457p., ISBN978-606-023-192-9
- 4) Hulubaș, Adina, Repciuc, Ioana, *Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei – 50 de ani de la înființare*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2020, 402 p, ISBN 978-606-714-540-3

1. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

2. Articole în reviste ISI străinătate/ în țară: 2/1
3. Articole în revistedin România B+: 44
4. Cărți/ capitole în străinătate: 1/1
5. Cărți/capitole în țară: 13 cărți/ 13 capitole
6. Rapoarte de interes public: 2
7. Citări ale lucrărilor anterioare în 2020: 186 cu posibilitatea descrierii și livrării acestora

Realizări excelente:

Cărți/ capitole (autor/ coautor, nr de pagini, editura, an; pagina de titlu foto):

În străinătate

Cărți

Simion, Euđen. *Mirča Elijade. Čvorovi i znaci proze* (Simion, Eugen. *Mircea Eliade. Nodurile și semnele prozei*) – Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad, 2020, traducere în limba sârbă (486 pagini)

Publicate în cadrul EAR

Laurențiu Hanganu, *Estetică și revoluție simbolică. Repere pentru o istorie politică a gândirii estetice moderne* – acceptată spre publicare la Editura Academiei Române

În țară.

Cărți

Dicționarul General al Literaturii Române, vol VI, *Literele P-R*, coord. acad. Eugen Simion, Academia Română - Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2020

Eugen Simion, *Secolul al XIX-lea în doi mesianici chibzuiți și un vizionar mistic. Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu. Ion Ghica*, Cartea Românească Educațional, 2020

Șerban Cioculescu, *Caragialiana*, Text ales și stabilit, note, comentarii, variante și indici de Alexandru Farcaș și Ștefan Firică. Introducere de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, București, 2020.

Dimitrie Cantemir, Ieremia Cacavela, *Institutio logices*, Editarea textului latinesc, aparatul critic și indicele de Florentina Nicolae. Traducere din limba latină de Ioana Costa. Studiu introductiv Alexandru Surdu, Academia Română, Editura Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2020, 480 pagini. ISBN 978-606-555-278-4

Constantinescu, Pompiliu, *Opere*, vol. III, Publicistică, ediție îngrijită de Mihaela Constantinescu-Podocea, Oana Safta și Petruș Costea, F.N.S.A., București, 2020, 1478 p.

Vladimir Streinu, *Opere*, 2 vol., ediție îngrijită de N. Mecu, Oana Soare, Alexandra Ciocârlie, Daciana Vlădoiu, F.N.S.A., București, 2020

Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie, ediție de Dan Zamfirescu și Ileana Mihăilă. Studiu introductiv de Eugen Simion. Academia Română - Fundația Națională pentru

Știință și Artă - Muzeul Național al Literaturii Române, București, 2020, 1472 p. ISBN 978-606-555-288-3

I.Oprișan, *Miracolul literar românesc interbelic . Dialoguri adnotate* (Portrete , secvențe de viață și gânduri ale scriitorilor români dintre cca 1910-1950), Editura Saeculum I.O., 2020, 654 p.

I.Oprișan, *File de viață alături de mari personalități*, Editura Saeculum I.O., 2020, 448 p.

I.Oprișan, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Scrieri, vol 18-19, Chișinău, Editura Știința, 2020
CERNAT BIANCA, *Simptome și diagnostice. Eseuri critice despre literatura română contemporană*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2020 (carte de autor)

Iovănel Mihai, *Istoria literaturii române contemporane. 1990-2020*, Editura Polirom, Iași (680 p.)

N. Iorga, Istoria literaturii românești, vol. IV-V, Ediție îngrijită de I. Oprișan și Ileana Mihăilă (corectura II vol. V, revizie, indice de nume vol. IV) in curs de publicare – nu se contorizează deocamdata fără ISBN

Ediții:

Victoria Ana Tăușan, *Poezia lui Ion Pillat sau lumina spirituală*, eseu. Ediție îngrijită (stabilirea textului, note, schiță biobibliografică și cuvânt înainte) de Carmen Brăgaru. În curs de apariție la Editura LIMES, Cluj, 2020

3.Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

1. O carte de referință (colectivă) apărută într-o editură consacrată din străinătate (dicționar, lexicon, enciclopedie, atlas, volum de izvoare, instrument de lucru)

1. Vasilescu, Andra, Mihaela Constantinescu, Gabriela Stoica, Jonathan Russel White (eds.), *Exploring Discourse Practices across Cultures*, Cambridge Scholars Publishing, 2020, 476 p.

O carte de referință (colectivă) apărută în Editura Academiei Române (dicționar, lexicon, enciclopedie, atlas, volum de izvoare, volum omagial, instrument de lucru)

1. Pană Dindelegan, Gabriela, *Dinamică și variație. Studii de gramatică*, II, București, Editura Academiei Române, 2020, 198 p.

2. Barbu, Ana-Maria, Blanca Croitor, Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, Carmen-Ioana Radu, Monica Vasileanu, *Inventar de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online (ICSO)*, București, Editura Academiei Române, 2020, 235 p.

3. Mareș, Alexandru (coordonator), *Crestomația limbii române vechi*. Vol. al II-lea (1640–1715), autori: Liliana Agache, Violeta Barbu, Cristina-Ioana Dima, Magdalena Georgescu, Alexandru, Mareș, Anca-Mihaela Sapovici, Cristinel Sava, Maria Stanciu Istrate, Emanuela Timotin și Florentina Zgraon, Editura Academiei Române, București, 2020, 378 p.

4. Nicolae, Simona, Lora Taseva, Cătălina Vătășescu, Dana-Mihaela Zamfir (coord.), *Limbă și cultură în sud-estul Europei. Langue et culture dans le sud-est de l'Europe. Actele Colocviului româno-bulgar, 5 iunie 2018. Actes du Colloque roumain-bulgare, 5 juin 2018*, în colecția „Biblioteca de studii și cercetări sud-est-europene, VIII. Bibliothèque des études et recherches sud-est-européennes, VIII”, București, Editura Academiei Române, 2020, 166 p.

5. Saramandu, Nicolae, în colaborare cu Manuela Nevaci, *Atlasul lingvistic al dialectului aromân*, Vol. II, Editura Academiei Române, București, 2020.

O carte de referință (colectivă) apărută într-o editură consacrată din țară (dicționar, lexicon, enciclopedie, atlas, volum de izvoare, volum omagial, instrument de lucru).

1. Brăescu, Raluca, Adina Dragomirescu, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula Paraschiv, Gabriela Pană Dindelegan (coord.), Rodica Zafiu, *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, București, Univers Enciclopedic Gold, 2020, 559 p.
O carte de specialitate apărută într-o editură consacrată din țară (carte de autor, ediție critică de tip academic, ediție critică a unui text inedit cu probleme de interpretare a grației, o traducere din limbi clasice)

1. Constantinescu, Mihaela-Viorica, Gabriela Stoica, *Româna la limbă străină. Corpus*, București, Editura Universității din București, 2020, 432 p.
2. Mîrzea Vasile, Carmen, Isabela Nedelcu, Mădălina Tăbăcitu (ed.), 2020, *Româna în context romanic. Actele celui de al XIX-lea Colocviu internațional al Departamentului de Lingvistică* (București, 22–23 noiembrie 2019), București, Editura Universității din București.
3. Nicolae, Alexandru, *The Licensing of Nominal and Verbal Ellipsis in Romanian*, București, Editura Universității din București, 2019, 400 + xviii p.
4. Răuțu, Daniela, *Jocurile de cuvinte în mass-media românească actuală*, București, Editura Universității din București, 2020, 180 p.

Un capitol dintr-o carte de specialitate apărută într-o editură consacrată din străinătate: 13

Un capitol dintr-o carte de specialitate apărută în Editura Academiei Române: 2

Un capitol dintr-o carte de specialitate apărută într-o editură consacrată din țară: 7

Articole în reviste cotate ISI, reviste EAR, reviste BDI+ reviste de cultură din țară v. Anexa 1 și 2

3 realizări excelente:

Cărți

Barbu, Ana-Maria, Blanca Croitor, Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, Carmen-Ioana Radu, Monica Vasileanu, *Inventar de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online (ICSO)*, București, Editura Academiei Române, 2020, 235 p.

Brăescu, Raluca, Adina Dragomirescu, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula Paraschiv, Gabriela Pană Dindelegan (coord.), Rodica Zafiu, *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, București, Univers Enciclopedic Gold, 2020, 559 p.
Mareș, Alexandru (coordonator), *Crestomația limbii române vechi. Vol. al II-lea (1640–1715)*, autori: Liliana Agache, Violeta Barbu, Cristina-Ioana Dima, Magdalena Georgescu, Alexandru, Mareș, Anca-Mihaela Sapovici, Cristinel Sava, Maria Stanciu Istrate, Emanuela Timotin și Florentina Zgraon, Editura Academiei Române, București, 2020, 378 p.

Vasilescu, Andra, Mihaela Constantinescu, Gabriela Stoica, Jonathan Russel White (eds.), *Exploring Discourse Practices across Cultures*, Cambridge Scholars Publishing, 2020, 476 p.

Articole Clarivate Analytics (ISI) apărute în străinătate

Barbu, Ana-Maria, „Restrictive apposition in Romance languages: Syntactic expansions of a compound pattern”, *Word Structure* 13.2, 2020, p. 142–165.

Dragomirescu, Adina, Alexandru Nicolae, „*From motion to desire: the grammaticalization of a change of location unaccusative construction in Romanian*”, în *Probus*, 2020, DOI: <https://doi.org/10.1515/probus-2020-0001>.

Ediția de către Institut a unei reviste de specialitate

Fonetică și dialectologie (1 nr. pe an)

Limba română (4 nr. pe an)

Studii și cercetări lingvistice (2 nr. pe an)

Revue roumaine de linguistique (4 nr. pe an)
Număr de citări: **700**

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

A. *Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice (ROMIMAG)*, derulat în consorțiu cu Universitatea Babeș-Bolyai, a fost publicată *Enciclopedia imaginariilor din România*, lucrare apărută în **cinci volume**, Institutul asigurând coordonarea primelor două volume: I. *Imaginar literar* (Iași, Polirom, 2020, 439 p.), respectiv II. *Patrimoniu și imaginar lingvistic* (Iași, Polirom, 2020, 486 p.). La coordonarea volumului *Patrimoniu și imaginar lingvistic* a participat Prof. dr. Gheorghe Chivu, m.c. al Academiei Române.

B. În 2020, **9 cărți** (în curs de publicare), **63** de articole de specialitate în edituri și reviste recunoscute în comunitatea academică, precum și **23** de articole în reviste de cultură. Au fost susținute **16** comunicări la manifestări științifice internaționale sau cu participare internațională și **14** comunicări la manifestări științifice naționale.

Număr de citări : **107**

Alte realizări:

Reviste de specialitate editate de institut:

1. Revista „Dacoromania”, s. n., a apărut nr. 1/2020; nr. 2/2020 sub tipar; apare bianual din 1994; continuă „Dacoromania” (1920–1948) și „Cercetări de lingvistică” (1956–1993); publicată sub egida Editurii Academiei Române. ISSN 1582-4438; pagina web: www.dacoromania.inst-puscariu.ro; revista apare regulat și este indexată în BDI: Clarivate Analytics ESCI, ERIH PLUS, SCOPUS, ULRICH, EBSCO, MLA.
2. Revista „Nyelv-és Irodalomtudomány Közlemények” („Studii și cercetări de lingvistică și istorie literară”); 2 numere pe an; apare din 1957; publicată sub egida Editurii Academiei Române, ISSN 0567-6223; pagina web: <http://lett.ubbcluj.ro/nyirk/ro/>. Indexată în MLA, Index Copernicus și Brill Linguistic Bibliography.
3. Revista „Dacoromania litteraria”, 2020, nr. 7, publicație anuală online editată sub egida Filialei Cluj a Academiei Române și a Institutului „Sextil Pușcariu”. ISSN 2360-5189; pagina web: <http://www.dacoromanialitteraria.inst-puscariu.ro/ro/>. Indexată în EBSCO, ERIH PLUS, CEEOL și FABULA.ORG.
4. *Caietele Sextil Pușcariu. Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”, vol I, 2013 (apărut 2015), vol. II, 2015, vol. III, 2017, vol. IV, 2019. ISSN 2393-526X, ISSN-L 2393-526X. Publicație de tip proceedings cu apariție din doi în doi ani; pagina web: <http://www.inst-puscariu.ro/CaieteleSP1.html>.*

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

Rezultate obținute în cercetare

Cărți publicate în edituri străine: **2**; cărți publicate în edituri în EAR: **2**; cărți publicate în diverse edituri din țară: **11**

Capitole publicate în lucrări din străinătate: **9**; capitole publicate în cărți din țară: **20**

Articole publicate în reviste cotate ISI: **6**; articole publicate în reviste cotate ISI din țară:**1**;
articole publicate în reviste B+: **47**

Număr de citări: **36**

Realizări de excelență

1. Hațegan Ioan, *Filippo Scolari – Un condotier italian pe meleaguri dunărene*, Editura Eurostampa/Banatul, Timișoara, 2020, ISBN 978-606-32-0932-1; 978-606-8385-26-6, 219 p.

2. Neumann Victor, “Francesco Griselini: Despotismul luminat și descoperirea Banatului Timișoarei”, studiu introductiv la cartea Francesco Griselini, *Descoperirea Banatului Timișoarei. Însemnări de călătorie*, traducere din limba italiană de Daniele Pantaleoni, ediție critică, note și comentarii de Victor Neumann, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, pp. 9-26 (ISBN 978-606-020-226-4).

VIII. Premii și distincții internaționale/ naționale (inclusiv ale academei române) obținute de cercetătorii din Academia Română (autori, lucrări)

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

2 premii naționale

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

Premiul AR Titu Maiorescu - *Enciclopedia literaturii române vechi* ;
naționale: 5

3. Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

2 premii naționale

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

Premiul *Timotei Cipariu* al Academiei Române pentru antologia *Școala Ardeleană*, vol. I–IV, București, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, 2018.

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

1 premiu - internațional: 2 premii naționale

IX. Cooperări științifice naționale și internaționale, inclusiv în proiecte (cu indicarea numărului de proiect și a partenerilor). oaspeți din străinătate

Conform anexei 1.

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

1. Internaționale 3; naționale 2 (conform raportului, Anexa 1)

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

Cooperări științifice în cadrul proiectului INTELLIT cu: Universitatea Politehnica București, ICI, ULB Sibiu s.a.

3. Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

Proiecte în derulare din 2019 (2 cu Academia Română)

Proiecte noi câștigare în 2020: tip PN-III: 3 ; GAR – UM :2; proiecte cu terți

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară „S. Pușcariu”

Cooperărin pe proiecte:

a. *Noul Atlas lingvistic român. Crișana*, proiect realizat în colaborare cu Universitatea York din Toronto (Canada), prin aplicarea programului de digitalizare a datelor dialectale elaborat în cadrul *Romanian Online Dialect Atlas (RODA)*.

b. *Atlasul limbilor Europei (ALE)*.

c. *Atlasul lingvistic romanic (ALiR)*.

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

- X. Conferințe/sesiuni științifice organizate de secție sau de institute

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

Au fost organizate **4 manifestări științifice** (derulate on-line):

1. A IX-a ediție a Workshop-ului *Lexicografia academică românească. Provocările informatizării*, în ziua de 28-29 mai 2020, cu o masă rotundă dedicată redactării celei de a doua ediții a DLR.

2. *Identitate și ideologie. Limba și literatura română în paradigma culturală contemporană*, a XIX-a ediție a simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, organizat în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași, 16-18 septembrie 2020.

3. Simpozionul național *Limba română și provocările istoriei recente*, ediția I – manifestare anuală organizată de Subcomisia pentru studierea originii poporului și a limbii române, în colaborare cu Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, în cadrul Zilelor Academice Ieșene. În colaborare cu alte instituții:

Dezbaterea *Interdisciplinaritatea în domeniul științelor socio-umaniste. Colecția „Anima Mundi” și cărțile sale*, on-line, în data de 14 mai 2020, în colaborare cu Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova

2. Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu

Conferințe organizate/ susținute: 1/ 32 (conform raportului, Anexa 1)

Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, 70 de ani de la fondare: Conferința internațională „Direcții în critica și istoria literară contemporană”, 30-31 ianuarie 2020, București

3. Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti

1. *Atelier on-line de lingvistică*, 25–26 septembrie 2020 (<http://www.lingv.ro/>).

2. Conferința *Représentations de la Vierge Marie entre culte officiel et vénération locale. Textes et images*, București, 23-24 octombrie 2020 (Timotin, Emanuela, coorganizator) (<http://www.lingv.ro/>).

3. Niculescu-Gorpin, Anabella-Gloria organizator al workshop-ului cu titlul *Theoretical, applied and experimental perspectives on the influence of English today, SLE2020 – the 53rd Annual Meeting of the Societas Linguistica Europaea*, 26 august – 1 septembrie 2020.

4. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

Cel de-al XIX-lea Simpozion Internațional de Dialectologie, organizat de Societatea Română de Dialectologie și Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, 10–11 septembrie 2020.

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

Naționale = 3 organizate de institut

1. Ziua Culturii Naționale – Simpozion *Istoria Timișoarei: de la izvoarele documentare la realitățile arheologice*, 16 ianuarie, 2020, Academia Română, Filiala Timișoara.

2. Dezbatere pe marginea cărții *Filippo Scolari – Un condotier italian pe meleaguri dunărene*, 6 noiembrie 2020, Academia Română, Filiala Timișoara (online).

3. Simpozion științific: *Constantin Diaconovici Loga – 250*, 20 noiembrie 2020, Academia Română, Filiala Timișoara (online).

12 prezentări a cercetătorilor din institutla diverse manifestări științifice

XI. Concluzii și propuneri

1. Institutului de Filologie Română A. Philippide

În pofida condițiilor de lucru neobișnuite determinate de pandemia COVID19, institutul a realizat planul de cercetare propus. Au fost organizate manifestări științifice naționale și internaționale, rezultatele cercetării au fost diseminate în țară și în străinătate prin intermediul publicațiilor și al comunicărilor științifice. Lucrări de mari dimensiuni, reprezentative pentru cercetarea umanistă au fost publicate de Editura Academiei Române și de alte edituri importante din țară.

Propun ca, în grila de evaluare a activității de cercetare din institutele cu profil umanist, să intre și publicarea (în format bază de date/ în format electronic) on-line, pe site-urile Academiei Române, a operelor reprezentative pentru Academia Română, de tipul: dicționare, tratate. Prezența acestor lucrări în mediul on-line, cu interfețe de acces pentru specialiști ca și pentru publicul larg, poate asigura o creștere masivă a vizibilității activității de cercetare din Academia Română.

3. Institutul de Lingvistică și Istorie literară S. Pușcariu

Fondurile bugetare și extrabugetare alocate achiziționării unor noi cărți pentru biblioteca institutului, precum și a unor echipamente de cercetare moderne sunt total insuficiente

5. Institutul de Studii Banatice Titu Maiorescu

1. Principala problemă cu care se confruntă institutul constă în numărul redus de cercetători (în prezent **14** față de **27** în 1990). Din acest motiv, s-a impus implicarea lor în mai multe proiecte de cercetare (spre deosebire de alte institute unde un cercetător lucrează la un singur proiect) și s-a recurs la atragerea unor colaboratori externi, al căror număr a fost în anul 2020 de peste **30**, adică dublu în raport cu cercetătorii din institut. Apelul la aceștia nu reprezintă decât o soluție „de avarie”, căci, nefiind angajați ai institutului, ei participă la proiecte în afara obligațiilor profesionale pe care le au la instituțiile unde lucrează și nu pot fi trași la răspundere pentru eventuala neîndeplinire a atribuțiilor ce le revin. Adevărata soluție este **creșterea** numărului de cercetători, inclusiv prin recuperarea posturilor cedate altor unități de cercetare. 2. Promovarea profesională a cercetătorilor care îndeplinesc criteriile legale, îndeosebi a celor aflați pe posturile inferioare.

3. Realizarea optimă a proiectelor impune deplasarea cercetătorilor în alte centre științifice din țară, dar și din străinătate, obiectiv dificil de atins din cauza precarității financiare a instituției. A le cere să-și finanțeze ei deplasările este incorect și, în fapt, imposibil în condițiile actuale de salarizare.

4. Întrucât institutul nu dispune de fondurile necesare pentru achiziționarea lucrărilor de specialitate, propunem ca măcar cele care apar sub egida celorlalte institute de profil să ne fie donate, urmând ca și institutul nostru să se înscrie în această reciprocitate.
5. Institutul întâmpină mari dificultăți în obținerea resurselor de finanțare a cărților realizate în cadrul programelor proprii. Ar fi necesară asigurarea acestora prin bugetul Filialei Timișoara a Academiei Române.
6. Institutul nu dispune de spații adecvate pentru desfășurarea activității de cercetare și nici de dotările necesare în acest scop.
7. În absența unei instituții specializate, care să monitorizeze citările din domeniul umanist, este foarte greu, dacă nu imposibil, ca ele să fie contabilizate de către fiecare autor în parte. De aceea, este necesară înființarea unei asemenea instituții.

Secție

Manifestări științifice

În acest an în condițiile de pandemie, s-a redus ponderea manifestărilor științifice, dar în majoritate s-au organizat și desfășurat on-line de către toate institutele secției

-Pe 31 august 2020, în Parcul Academiei Române la **dezbateră organizată cu prilejul ZILEI LIMBII ROMÂNE** dna. Prof. Gabriela Pană Dindelegan, membru corespondent al secției, a participat cu prezentarea *Caracteristic ale românei actuale*

-Seminarul internațional, **Penser l'Europe**.organizat în fiecare an de secție împreună cu Fundația pentru Știință și Artă s-a desfășurat ca o întâlnire formală, on-line, cu participare a unor membri din Academia Română și ai mai multor academii europene, în perioada 8 octombrie ; s-a decis astfel împreună cu Thierry de Montbrial ca sesiunea XIX- „Penser l'Europe” să fie programată pentru martie 2021. Pentru dezbateri se va păstra aceeași tematică « *Au temps de l'Interdépendance quel avenir pour Nation* ».

Ca și în anii precedenți revenim cu unele constatări și deziderate valabile și pentru acest an.

Temele de cercetare

- Temele incluse în plan răspund nevoilor actuale ale cercetării în domeniul istoriei și teoriei literare.
- Toate sarcinile de plan pentru temele de cercetare înscrise în planul Academiei au fost realizate la termenele planificate.

- Ținând seamă de numărul relativ mic de cercetători din unele institute, rezultatele obținute pot fi considerate, în ansamblu, bune.
- Numărul mic de cercetători implicați în realizarea temelor de interes național a impus realizarea unor colaborări constante între institutele de profil și atragerea unor colaboratori din facultățile filologice.
- Același număr mic de persoane angajate în cercetare ridică problema oportunității implicării concomitente a cercetătorilor din unele institute în mai multe lucrări din planului de cercetare.

Diseminarea cercetării

- Având în vedere specificul programelor din domeniul filologic, tipărirea rezultatelor cercetării este făcută de regulă, în spiritul tradițional al Academiei Române, în publicații academice, la edituri și în reviste de specialitate din țară, ca o cale firească de difuzare a cercetărilor filologice românești în primul rând în limba română și pentru cei cărora le sunt cu prioritate adresate. Pentru acest motiv numărul studiilor și articolelor tipărite în reviste cotate ISI este în continuare scăzut.
- Rămâne scăzut interesul cercetătorilor filologi pentru inventarierea citărilor, considerate puțin relevante pentru importanța și valoarea unor studii de tip filologic.

Personalul de cercetare

- Personalul de cercetare al institutelor nu în continuare suficient pentru îndeplinirea sarcinilor asumate. Continuă de aceea angajarea multor cercetători cu ½ de normă, rezultat aproape firesc al colaborării existente între institutele academice și între facultățile de profil din marile centre universitare.
- S-a redus semnificativ vârsta medie a cercetătorilor, dar posibilitatea de a angaja cercetători tineri rămâne în continuare redusă.
- La o analiză oricât de superficială a schemelor de personal ale Institutelor se constată apoi că, în ciuda ocupării prin concurs a multe posturi anterior vacante, nu au putut fi susținute suficiente concursuri de promovare, deși mulți dintre cercetători au calificarea științifică necesară. De asemenea nu au putut fi angajați mulți tineri absolvenți care să se specializeze în cercetarea științifică. Este de aceea absolut necesară continuarea politicii de deschidere pentru ocuparea tuturor posturilor vacante și pentru crearea de posturi noi.

Ca urmare a acestor factori, Secția de Filologie și Literatură a aprobat și încurajat concursuri de noi angajări și promovări pe tot parcursul anului 2020 în institutele coordonate

În acest an secția a propus în urma selecției și analizei un număr de 5 lucrări pentru Premiile Academiei Române/2018: premiul **Timotei Cipariu** pentru lucrarea **Școala Ardeleană, vol. I-IV** (Inst. de Lingvistică și Istorie Literară **Sextil Pușcariu**), premiul Bogdan Petriceicu Hajdeu pentru volumul: **Istoria limbii române** (Institutul de Lingvistică **I. Iordan-Al Rosetti**); premiul **Titu Maiorescu** volumului **Enciclopedia literaturii române vechi** (Institutul de Istorie și Teorie literară **G. Călinescu**); premiul **Lucian Blaga** lucrării **Pour une morphologie du genre utopique**; premiul I. L. Caragiale pentru volumul : **Ultima dorință, Comedii, Teatru**.Premiile pentru proză și poezie nu au fost decernate, lucrările propuse pe aceste domenii neîntrunind numărul de voturi necesar din partea membrilor secției.

- S-a constatat de asemenea că noile criterii de evaluare a activității de cercetare din domeniul umanist, parțial diferite de cele uzuale în domeniile tehnice și inginerești, oferă o imagine mai corectă asupra muncii desfășurate în institutele filologice. Actuala grilă de evaluare pentru domeniul de cercetare umanist ține în mai mare măsură seama de publicul-țintă, de obiectivele culturale și științifice urmărite în domeniul filologic (concordante cu țelurile statutare ale Academiei Române) și de impactul cercetărilor întreprinse.

- Menționăm totuși că cercetătorii umaniști și- ar dori o grilă de criterii aferentă raportului anual, care să reflecte toate activitățile specifice acestui domeniu, în actualele categorii de evaluare încadrându-se mai bine cei din sfera științelor exacte.

**Președinte secție,
Acad. Eugen SIMION**